

βαί ἐπιφών. κοιν. καὶ Καππ. (Σινασ. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βὰ Κθεοτόκ. Καραβέλ. 18.

Τὸ Τουρκ. ἐπιφών. *vay*.

1) Ἐκφράζει σχετλιασμόν κοιν. καὶ Καππ. (Σινασ. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Βάι, μαννούλλα μου, βάι! Βάι, τί ἔπαθα! κοιν. Βάι ἐμέν! Τραπ. Χαλδ. Ἀιλλοὶ ἐμέν καὶ βάι ἐμέν! αὐτόθ. Βάι ἐμέν τὸν ξένον! Σινασ. Βάι σὲ σένα! Καππ. || Παροιμ. Ἄν χτυπήσῃ τ' ἀβγόν 'ς τὴν πέτραν, βάι τ' ἀβγόν, κι ἂν χτυπήσῃ ἡ πέτρα τ' ἀβγόν, πάλι βάι τ' ἀβγόν! Λυκ. (Λιβύσσ.) || Ἄσμ. Ἀιλλοὶ ἐμᾶς καὶ βάι ἐμᾶς, οἱ Τοῦρκ' τὴν Πόλ' ἐπῆραν! Χαλδ.*

Ναιλλοὶ ἐμέν καὶ βάι ἐμέν, ἐνέκεσε μ' ὁ Χάρων!
Κερασ. Συνών. ᾤ 11, ἀλλοίμονο. β) Ἐκφράζει θαυμασμόν ἢ ἐκπληξιν Πόντ. (Κερασ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.)
2) Χρησιμοποιεῖται ἄνευ ὀρισμένης σημασίας ἐν τῇ ποιήσει εἰς τὸ τέλος στίχων ἢ ἐν τῷ χορῷ ὅταν οἱ χορευταὶ δίδοντες ἀνάπαυλάν τινα εἰς τὸν ρυθμὸν ἐπιφωνοῦν *βάι!* καὶ κλίνουν εἰς ἄλλην διεύθυνσιν κοιν.

βάια τά, Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μάναρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιφών. *βάι*.

Θρηνοί, κλαυθμοί: Ἄσμ.

Κ' ἐκεῖ ν' ἀκούσης κλάματα, βάια καὶ μοιρολόγια
Μάναρ.

Ὅχ τῶν κλεφτῶν τὰ κλάματα, ὅχ τῶν κλεφτῶν τὰ βάια
Ἀρκαδ.

βαῖζα ἡ, Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Ἡλ. Καλάβρυτ. Λάστ. Μεσσ. Φιγάλ.) κ.ά. *βάζα* Πελοπν. (Ἡλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάια*, δι' ὃ ἰδ. *βάγια*, καὶ τῆς Ἀλβαν. ὑποκορ. καταλ. - *ιζα*.

1) Μικρὰ ὑπηρέτρια Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Φιγάλ.) κ.ά.: Ἄσμ.

Μὰ 'χουνε καὶ μινὰ βαῖζα καὶ τοὺς κερνᾷ καὶ πίνουν
Φιγάλ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαγιοπούλλα*. 2) Μικρὰ κόρη Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Ἀρκαδ. Ἡλ. Καλάβρυτ. Λάστ.) κ.ά. Συνών. *βαῖζούλλα*, *κοριτσάκι*, *κορούλλα*.

3) Πτηνὸν τι Πελοπν. (Μεσσ.)

βαῖζούλλα ἡ, Πελοπν. (Ἡλ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βαῖζα* διὰ τῆς καταλ. - *ούλλα*.

Βαῖζα 2, ὃ ἰδ.

βαῖκλίζω Κῶς.

Ἐκ συμφύρ. τῶν ρ. *βαῖλίζω* καὶ *βαγιοκλαδίζω*.

Περιποιῶμαι, ἀνατρέφω μετὰ προσοχῆς: *Τὴν βαῖκλίζει σὰν πιτσούνι.* Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαγιοκλαδίζω 3*.

βαῖκλισμα τό, Κῶς.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαῖκλίζω*.

Περιποιήσις, θωπεία, περίθαλψις κττ.: Ἄσμ.

Τρέφεται μὲ τῆς μάννας του τὸ γκαρδιακό της γάλα καὶ μὲ τὰ βαῖκλίσματα καὶ χάδια της μεάλα.

Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαγιοκλάδισμα*.

βαῖλας ὁ, Κεφαλλ. Χίος *βάελας* Σύμ. Θηλ. *βαῖλισσα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *baïlo* = ἄρχων, κυβερνήτης.

1) Ἀρχων Κεφαλλ.: Ἄσμ.

Φέδῃ μου, ρῆγα νὰ σὲ ἰδῶ καὶ βάϊλα 'ς τὴν Πόλι καὶ γενεράλῃ 'ς τοὺς Κορφοὺς καὶ μέσα 'ς τ' Ἀργοστόλι.

II) Ὑπηρέτης ἐπιτηρῶν καὶ περιποιούμενος τὰ μικρὰ παιδιὰ, παιδαγωγὸς (ἢ σημασία κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ρ. *βαῖ-*

λίζω) Σύμ. Χίος. β) Θηλ., ὑπηρέτρια Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἄσμ.

Τσοὶ βαῖλισσες τση παίρνει καὶ πάει

καὶ 'ιατρικὰ βαστᾷ νὰ τὸνε 'ιάνη.

Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βάγισσα*.

βαῖλεμα τό, Εὐβ. Ἡπ. Κέρκ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαῖλεύω*.

Βαῖκλισμα, ὃ ἰδ.: *Πῶς νὰ μὴν τὴν ἀγαπᾷ ἔπειτ' ἀπὸ τόσο βαῖλεμα ποῦ τοῦ 'καμε!* Εὐβ. || *Ἐγινε γιὰ βαῖλεμα* (ἐπὶ ἀσθενοῦς ἢ γέροντος ἔχοντος ἀνάγκην περιθάλψεως) Ἡπ.

βαῖλεύω Εὐβ. Ἡπ. Κέρκ. Κεφαλλ. Πάρ. κ.ά. *βαῖλεύου* Σάμ. *βαγιουλεύω* Πελοπν. — *Λεξ. Δημητρ.*

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαῖλας*.

1) Διευθύνω, ἐξουσιάζω Κεφαλλ. 2) Περιποιῶμαι μετὰ στοργῆς καὶ ἐπιμελείας γέροντα, ἀσθενῆ, παιδίον κττ. ἐνθ' ἂν: *Τὸνε βαῖλεύω ὅσο μπορῶ* Εὐβ. Ὅπως τὸνε *βαῖλεύεις*, πρέπει κι αὐτὸς νὰ σὲ κοιτάξῃ αὐτόθ. *Ἐχει παιδί ἄρρωστο καὶ κάθεταί καὶ τὸ βαῖλεύει* Κέρκ. *Ἐχεις τόσους καὶ σὲ βαγιουλεύουνε, τί ἀνάγκη ἔχεις;* Πελοπν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαγιοκλαδίζω 3*.

βαῖλίζω Θήρ. Ἰων. (Κρήν.) Καππ. (Σινασ. κ.ά.) Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Ρόδ. Σύμ. Χίος κ.ά. *βαῖλίζ-ζω* Ἰκαρ. Σύμ. *βαῖλίζω* Σίφν. Σύμ. *βαῖλίζου* Σάμ. *βαγιλίζω* Καππ. (Σινασ.) Πόντ. (Κερασ.) *βαελίζω* Σύμ. *βαγιολίζω* Κρήτ. *βαγιουλίζω* Πελοπν. (Μάν.) Προπ. (Ἀρτάκ.) *βαγιουλίζω* Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαῖλας*. Ὁ τύπ. *βαγιλίζω* καὶ μεσν. Πβ. Διηγ. παιδιόφρ. στ. 253 (ἐκδ. G Wagner σ. 150) «κρατοῦν καὶ ὁμαλίζουν με καὶ βαγιλίζουσί με». Τὸ *βαγιολίζω* κατὰ παρετυμ. πρὸς τὸ *βάγιο*. Διὰ τὴν σημ. πβ. *βαγιοκλάδης*, *βαγιοκλαδιστής*, *βαγιοκλαδίζω*.

1) *Βαῖλεύω 2*, ὃ ἰδ., ἐνθ' ἂν: *Τὸν βαῖλιζα ἀδιαφόρετα* Ρόδ. *Τὸν βαῖλίζω σὰν τὸ μωρὸ αὐτόθ. Βαῖλίζω τὸν παπποῦν μου Κύπρ. Ἐπ-πεσεν ἄρρωστος τὸ 'εβαῖλιζά τον αὐτόθ. Ἐ-ψόφησεν τὸ κτηνὸν μου ποῦ τὸ βαῖλιζα τόσον τῶν αὐτόθ.*

β) *Βαυκαλίζω*, *λικνίζω* ἐνθ' ἂν: *Βαῖλίζω τὸ παιδί* Ρόδ. Σύμ. κ.ά. *Ἐπῆγα βαῖλιστρα γιὰ νὰ βαῖλίζω τὰ παιδιὰ* Χίος. Συνών. *βαβαλίζω 1*, *νανουρίζω*. γ) *Θηλάζω* Σύμ. Συνών. *βυζαίνω*. 2) *Κολακεύω* Ρόδ.: *Βαῖλίζει με γιὰ νὰ μὲ καταφέρῃ*. 3) *Παραμονεύω* Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Εἶδα κάθεσαι καὶ βαῖλίζεις ἐτοῦ; (αὐτοῦ). Πάω 'ὦ καὶ βαῖλίζ' ἀπουπόξω καὶ θὰ τὸν 'ελάσω νὰ τοῦ τσοὶ πάρω τὸ 'ὄρνι-θες*. β) Μέσ. *παραμονεύομαι* ὑπὸ τινος Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Ἐ βορῶ νὰ καταλάβω ἀπὸ ποῖο βαῖλίζομαι καὶ δὲ βορῶ νὰ μετασκάλω, μόνο δαίνουμε καὶ κόβγοιό μου τὰ βα-ξεβανικά (τοὺς καρποὺς τοῦ κήπου. μετασκάλω = μετα-κινηθῶ).*

βαῖλισμα τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ρόδ. Σίφν. Σύμ. κ.ά. *βαῖλισμαν* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαῖλίζω*.

1) Περιποιήσις παιδίων, γερόντων, ἀσθενῶν ἐνθ' ἂν: *Τὰ παιδιὰ θέλουνιν βαῖλισμα* Ρόδ. Συνών. *βαῖκλισμα*.

2) *Βαυκάλημα* Ρόδ. Σύμ. Συνών. *νανούρισμα*.

βαῖλιστής ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Θηλ. *βαῖλιστρα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σύμ. Χίος. Οὐδ. *βαῖλιστάδικο* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *βαῖλιστρικο* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βαῖλίζω*. Τὸ *βαῖλιστάδικο* ἐκ τοῦ πληθ. *βαῖλιστάδες*, τὸ δὲ *βαῖλιστρικο* ἐκ τοῦ θηλ. *βαῖλίστρα*.

1) Ἐκεῖνος ποῦ παραμονεύει, καιροφυλακτεῖ Νάξ. (Ἀ-

